

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta (HE 94/2026 vp)

Perustuslakivaliokunta 10.6.2026

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Tavoitteet

- Mahdollistaa se, että työvoimaviranomaiset voisivat tarjota entistä yksilöllisempiä, vaikuttavampia, kohdennetumpia ja oikea-aikaisempia työvoimapalveluja asiakkailleen.
- KEHA:n tulotietojen saamisen tavoitteena olisi vähentää hallinnosta taakkaa valtionavustuksen hakijalta ja viranomaiselta sekä parantaa henkilötietojen suojaa.

Keskeiset muutokset nykytilaan (uusi 114 a §)

- Työvoimaviranomaiselle mahdollistettaisiin oikeus saada ja käsitellä nykyistä laajemmin asiakkaidensa välttämättömiä tulotietojärjestelmään talletettuja tietoja.
 - 1-4 momentissa käytettäisiin osaltaan tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 3 kohdan mahdollistamaa kansallista liikkumavaraa.
- 1 mom. säädettäisiin käsiteltävistä tulotiedoista.
 - Tietojen käsittely perustuisi tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohtaan.
- 2. mom. käyttötarkoitus: järjestämislaissa tarkoitettujen palvelujen ja tehtävien järjestäminen ja tuottaminen.
 - Sekä niitä koskevaan valvontaan, kehittämiseen, seurantaan, arviointiin, tilastointiin, ennakkointiin ja ohjaukseen.
- Käyttötarkoitukset vastaisivat supistetusti niitä tarkoituksia, joita varten järjestämislain perusteella voidaan jo nykyisin käsitellä kaikkia muita henkilötietoja.

Keskeiset muutokset nykytilaan (uusi 114 a §)

- 3 mom. jatkokäyttötarkoitus: Työvoimaviranomaisella olisi oikeus käsitellä tulotietoja muiden työnhakua ja työllistymistä tukevien palvelujen valvontaan, kehittämiseen, seurantaan, arviointiin, tilastointiin, ennakointiin ja ohjaukseen.
 - Edellytyksenä on, että palvelusta olisi sovittu työllistymissuunnitelmassa.
- 4 mom. Työvoimaviranomaisen tulisi poistaa tiedot, kun asiakkuuden päättymisestä on kulunut neljä vuotta.
- 4. mom. Työvoimaviranomainen olisi vastaanottamiensa tulotietojen rekisterinpitäjä asiakkaidensa osalta – vastaisi kaikista rekisterinpitäjän vastuista.
 - Käsitteilyn tarkoitus ja keinot uudessa 114 a §:ssä, jolloin tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 7 kohdan perusteella voitaisiin säätää kansallisesti rekisterinpitäjästä.
 - Työvoimaviranomainen saisi vain omien asiakkaidensa tulotietoja.

Laki tulotietojärjestelmästä

- Laajennettaisiin niitä käyttötarkoituksia, joita varten kunnalla ja kuntayhtymällä sekä KEHA-keskuksella olisi oikeus saada tietoja tulotietojärjestelmästä nykyisten tiedonsaantioikeuksiensa perusteella.
- Tältä osin käytettäisiin tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 3 kohdan mahdollistamaa kansallista liikkumavaraa.
 - Kansallisesti voidaan säätää yhteisöistä, joille ja tarkoituksista joihin henkilötietoja voidaan luovuttaa sekä käyttötarkoitussidonnaisuudesta
 - Tulorekisteriyksikön tietojen käsittely perustuu tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohtaan.
- KEHA-keskuksen ja työvoimaviranomaisten tietojen käsittely perustuisi 6 artiklan 1 kohdan e alakohtaan.
- Muutoksella ei synnytetäisiä uusia tiedonsaantioikeuksia.

Yhteenvedo

- Yksityisyyden suoja: Katsotaan, että muutokset täyttäisivät yleisen tietosuojasetuksen kriteerit ja olisivat linjassa perustuslain 10 §:n sekä perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön kanssa.
- **Yhdenvertaisuus:**
- Työvoimaviranomaisen asiakkuus määräytyy pääsääntöisesti työnhakijan kotikunnan perusteella. → Kotikunta voi vaikuttaa tulotietojen käsittelyn laajuuteen.
- Käsittelyllä ei olisi vaikutuksia tarjottaviin työvoimapalveluihin, työnhaun voimassaoloon tai työttömyysetuusoikeuteen.
- Muutokset olisivat nykyisen yhteiskuntakehityksen vaatimia, koska tehtävät annettu lailla kunnille, joiden koko vaihtelee.
- Arvioidaan, että muutokset olisivat linjassa perustuslain 6 §:n sekä perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön kanssa, koska yksityisyyden suoja olisi turvattu yhdenvertaisesti, riippumatta siitä käsitelläänkö tulotietoja täysimääräisesti.
- Ehdotetut muutokset olisi tarkoitettu tulemaan voimaan 1.11.2026.